

Registrering af selvmordsforsøg i 2011 i Region Syddanmark

Af statistiker, cand.mag. Bo Andersen Ejdesgaard

Siden 1989 har Center for Selvmordsforskning registreret selvmordsforsøg i det gamle Fyns Amt. Med overgangen til regioner i 2007 er denne geografiske afgrænsning forældet. I 2011 blev det besluttet at udvide indsamlingen af data til hele Region Syddanmark. Det blev iværksat i 2012, hvor data fra alle somatiske og psykiatriske skadestuer for 2011 blev indsamlet. Nyhedsbrevet indeholder et udpluk af registreringens resultater.

Selvmordsforsøg i Region Syd

I figur 1 er selvmordsforsøgsraten i 2011 for henholdsvis landsdel Fyn (gamle Fyns Amt) samt Region Syd (Fyn undtaget) opstillet. Det ses, at forsøgsraten er højere på Fyn end den jyske del af Region Syd, specielt for aldersgrupperne mellem 30 og 59 år. Årsagerne til denne forskel er uvisse. En mulig forklaring kan være, at socialt og psykisk udsatte grupper oftest koncentrerer sig i de større byer pga. f.eks. behandlingstilbud. En større del af den fynske befolkning fra alderen 10+ år bor i en by- eller mellemkommune* sammenlignet med Region Syd (Fyn undtaget). Konklusioner på baggrund af enkelte år skal imidlertid foretages med varsomhed.

* Opdeling baseret på Inge Toft Kristensen (m.fl.): Landdistriktskommuner - indikatorer for landdistrikt, Danmarks Jordbrugsforskning, 2006.

Stikprøve af registreringspraksis

I registreringen af selvmordsforsøg i Region Syd (Fyn undtaget) for 2011 indgik også en validering af registreringspraksissen, dvs. om nogle selvmordsforsøg bliver klassificerede som ulykker. Ulykkeskoderne EUHH0 (anden ulykkeshændelse udført af skaderamte selv), EUHJ0 (utilsigtet fejlbrug af biologisk substans) samt EUHZ9 (anden og ikke specificeret ulykkeshændelse) blev udvalgt til at indgå i valideringen.

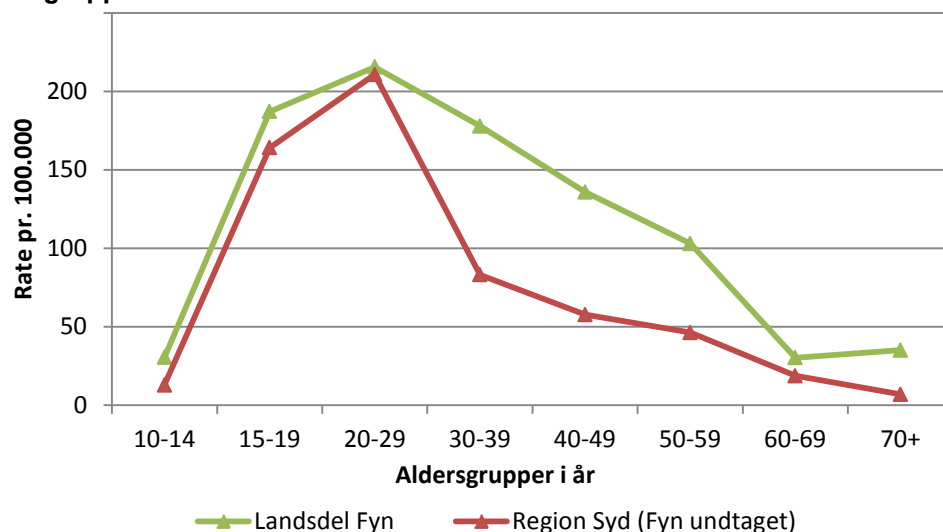
I tabel 1 er opgjort det antal gennemgåede journaler for hver ulykkeskode og heraf antal fundne selvmordsforsøg.

Tabel 1: Selvmordsforsøg i Region Syd (Fyn undtaget) fordelt på ulykkeskode

Kode	Selvmordsforsøg		
	Antal	Antal	%
EUHH0	91	1	1,1%
EUHJ0	45	2	4,4%
EUHZ9	245	0	0%
Total	381	3	0,8%

Ud af 381 ulykkesregistreringer viste kun 3, eller under 1 % af alle de gennemgåede journaler, at være selvmordsforsøg.

Figur 1: Selvmordsforsøgsrater i landsdel Fyn samt Region Syd (Fyn undtaget) fordelt på aldersgrupper

Præparater ved medicinforgiftninger

Under registreringen registreres også præparatnavne ved medicinforgiftninger. I tabel 2 ses de hyppigst anvendte præparater. Det skal bemærkes, at præparatnavne ikke altid optræder i journalen, men derimod kun det aktive stof (hyppigst paracetamol). Yderligere giver Ibuprofen det problem, at det både er et præparatnavn samt et aktivt stof, så der ved journalgennemgang ikke kan skelnes mellem de to kategorier. Derfor optræder Ibuprofen ikke som præparatnavn i

nedenstående tabel, på trods af at det ellers relativt ofte er nævnt i journalerne.

Tabellen viser, at Panodil er det præparat, der oftest anvendes i medicinforgiftninger udgørende mere end 10 % af alle anvendte præparater. Det kan måske delvis skyldes at Panodil i daglig tale ofte anvendes som fællesbetegnelse for smertestillende præparater med paracetamol. Ud over smertestillende præparater optræder psykoleptika (beroligende og antipsykotiske stoffer) også hyppigt.

Tabel 2: Selvmordsforsøg i hele Region Syd med forgiftning som metode fordelt på hyppigste præparatnavne blandt alle anvendte præparater

Navn	ATC-kode	Kategori	Aktivt stof	Ca. andel
Panodil	N02BE01	Smertestillende	Paracetamol	11,6%
Truxal	N05AF03	Psykoleptika	Chlorprothixen	7,1%
Pamol	N02BE01	Smertestillende	Paracetamol	6,7%
Seroquel	N05AH04	Psykoleptika	Quetiapin	4,9%
Alopam	N05BA04	Psykoleptika	Oxazepam	4,1%
Pinex	N02BE01	Smertestillende	Paracetamol	3,8%
Ipren	M01AE01	Antiinflamm./antirheum.	Ibuprofen	3,1%
Ibumetin	M01AE01	Antiinflamm./antirheum.	Ibuprofen	2,5%
Dolol	N02AX02	Smertestillende	Tramadol	2,3%
Total				46,1%

Omstændigheder ved selvmordsforsøg

Et nyt tiltag for 2011 er registrering af de omstændigheder, som har gået forud for et selvmordsforsøg. Grupperinger af de hyppigst forekommende kan ses i tabel 3, hvor der endvidere er foretaget en opdeling på proksimale (udløsende) samt distale (bagvedliggende) faktorer.

Det fremgår, at der ofte ingen informationer optræder om, hvad der er gået forud for et selvmordsforsøg, specielt i forhold til de bagvedliggende faktorer. Dette kan skyldes travlhed på den pågældende skadestue eller manglende information fra patientens side

af. Det ses dog, at psykisk sygdom samt psykiske problemer oftest knytter sig til et selvmordsforsøg. Brud i forhold samt konflikter med nære personer har også stor betydning.

Du kan finde den samlede rapport på

www.selvmordsforskning.dk ➔ Litteratur ➔ Publikationer

Har du spørgsmål til projektet, kan du kontakte

Christina Petrea Egeskov, 63112188, crpe@cfsmail.dk

Finansiering

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Social-, Børne- og Integrationsministeriet samt H. Lundbeck A/S.

Tabel 3: Selvmordsforsøg i Region Syd (Fyn undtaget) fordelt på hyppigste omstændigheder ved forsøget

Hyppigste omstændigheder	Proksimale faktorer		Distale faktorer	
	Antal	%	Antal	%
Ukendt	112	25,6%	316	69,3%
Psykisk sygdom	74	16,9%	59	12,9%
Psykiske problemer (ikke sygdom)	61	13,9%	12	2,6%
Livet er hårdt	43	9,8%	5	1,1%
Brud i forhold	35	8,0%	5	1,1%
Andre konflikter med nære personer	33	7,5%	11	2,4%
Affekt handling	24	5,5%	0	0,0%
Skænderi/uoverensstemmelse med nær person	22	5,0%	4	0,9%
Andre	34	7,8%	44	9,6%
Alle	438	100,0%	456	100,0%

Center for Selvmordsforskning varetager forskning i og vidensformidling om selvmordsadfærd, Register for Selvmordsforsøg og Register for Selvmord. Centret er en selvejende institution under Social-, Børne- og Integrationsministeriet.